

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 10.

W PONIEDZIAŁEK DNIA 8. LUTEGO 1796.

Cyrkularz do wszystkich Obywatelow Duchownych i Swieckich Woiwodztwa Krakowskiego, i Powiatow Woyskiem Cef: Krol: obsadzonych.

Gdy Jęgo Cefs: Krol: Apostolska Mość za każdego z woyska swęgo dezertęra, któren w tuteyszych powiatach Cefs: Król: woyskiem zajętych, bądź przez zwierzchność iaką, bądź poddanych poimany do Kommędy Cefs: Król: woyska dostawion będzie, Taglia, czyli nadgrode zło: ryńs: 8 albo polskich 32. oznaczyć raczył.

Przeto naywyższe to rozporządzenie każdemu w szczególności do wiadomości z tym dokładem podaje się: iż rzeczona Taglia, czyli nadgroda zło: Pols: 32. za każdego Cefs: Krol: dezertęra, kto bądź dostawi, od naybliższej kommędy woyskowej zapłacono mieć będzie. Dan w Krakowie dnia 1. Lutęgo 1796.

Jęgo Cefs: Krol: Apostols:

Mci aktualny Generał

Małor i Kommędant

Brygady.

Baron Foullon.

mpp.

(L. S.)

*Mofsler, Cefs: Krol: Bryg:
Kommiszarz.*

Z Wiednia dnia 16 Stycznia.

P. de Caché, który iako zawiaduiący interesami Cefsarza Jmć przed tym w Warszawie bawił, iędzie teraz do Cher sonu. Przyuwolnieniu Francuzkiego posta Semonville, kazano mu nie tylko kleynoty, ale i 30,000 Czerw: złotych, które pod czas aresztowania przy nim znaleziono, nazad oddać.

Do Kopenhagi poszło ztąd niedawno kilku kuryerów, przez co wieści o negocyacyach pokoju duzo zmocnione zostały. Niektórzy zachodzą tak daleko, iż utrzymują że tu wktórcę przybędzie w tym zamiarze dwóch Angielskich i dwóch Francuzkich deputowanych.

Z Londynu dnia 19 Stycznia.

Z Kork popłynęło ięszcze pod kom. męnda ienerał majora Whyt 2100 iazdy i 5680 piechoty, które się złączą z flotą admirala Christian, i razem do zachodnich Indyj poyda. — Do Kapu dobrej nadziei, płyną w przyszłym tygodniu 4. regimęnta.

Wczoray obchodzono z zwyczajną uroczystością dzień urodzin Królowey Jmć. Na wielkiej audyencyonalney sali, przed zaczęciem powinszowań, była grana nadwornęgo poety Pye oda w muzyce. Królowa była prosto ubrana, ale Król nuczczęnie tego dnia był bardzo wspaniale ubranym. Oprócz familii Królewskiej był

K

i Sztadhuder z żoną swoją przytomnym. W wieczor był bal u dworu; cały pałac, domy urzędnicze i kupieckie były illuminowane. Wszystkie okrety stały w portach cały dzień z pospuszczanemi banderami, a w Tower dawano ognia z armat.

Cesarz Jmć pozwolił znaczną część wywieźć z Galicyi pszenicy wistą do Anglii.

Teraźniejszy prezydent P. Henryk Erskine, akademii prawa w Edimburgu, został z swego urzędu złożonym, dla tego iż się przeciwił billom Lorda Grenville i P. Pitta; na jego miejsce został obranym Lord adwokat Szkocki.

Wielki przysięgły wydał na teraźniejszej sądowej kadencji w Newgate wyrok, przeciwko Crosfield, Smith, Lemaître i Higgins, iż za nastawanie napuszczoną trucizną strzałą na życie królewskie, mają być iako zbrodniarze przeciwko narodowi sądzeni.

Wyżsi kommissarze wschodnio-Indyjskiej kompanii, niechcą zadosyc uczynić rezolucyi dyrektorów kompanii, w zapłaceniu P. Hastings iego prawnych kosztów.

Powietrze tu tak jest ciepłe, iż groch zielony wyrost na stopę wysoko, a drzewa wszystkie się rozwinęły. Boże zachowaj nas mrozu, bo byśmy na przyszłym urodzaju, bardzo wiele szkodowali. Cukiernicy muszą potrzebny lod, aż z Norwegii kazać wozic.

Doktor Bollmann, który dopomógł Lafayetteowi do ucieczki z Olumunca, przybył do Filadelfii, gdzie z wielkimi honorami był przyymowanym.

Nieiaki Collins, który był rzucić kamieniem na króla, został przed kilką dniami przed sędziego Lorda Kenyon przyprowadzonym; sam musiał 1000 f. szt. a dwóch obywateli po 500 złożyć zaniego kaucyi, iako się każdego czasu stawia do sądu.

Sławny tanecznik w Paryżu Westrys, był od tutejszych entrepreneurów oper do Londynu wzywany, ale mu rząd formalnie zakazał, aby się z kraiu nieruszał. Fran-

cuzki rząd pozwala tylko kobietom wychodzić z kraiu, ale mężczyznom nie.

Ostatnie wiadomości kapitana Smith, który około brzegów Francuzkich niedaleko Grandville krążył, tak są pomyślne, iż podobno jeszcze tej wiosny, przydzie do wyprawy ku spomnianym brzegom.

Powietrzny żeglarz Blanchard znajduje się teraz w Ameryce w Bostonie.

Z St. Domingo przybyło tu dwóch kommissarzy od tamtejszych royalistów, z żaleniem się iż od poddanie się pod opiekę woyskom Angielskim wielki ucisk od nich ponoszą: reprezentują iż jeżeli rząd ich krzywdzie niezapobiegnie, tedy nie mogą zanic. Ci kommissarze są ci sami, którzy tu przed tym z żądaniem byli, aby nasz rząd przyiał wszystkich zbrojnych royalistów w St. Domingo pod swoją opiekę.

Siła Francuzka wynosi w Gwadelupie 1690 ludzi. — P. Bolton w Birmingham, oświadczył się naszemu rządowi, iż za taką zapłatę, podcymaie się zapomocą iedney machiny w iednym dniu więcej monety wybić, iak dotąd wybiano w 6. niedzielach w Tower.

Negocjacye pomiędzy Hiszpanią i Ameryką, o których prezydent Wasington, w swoim ostatnim adresie do kongresu namienia, ściagały się szczególnie do żeglugi na rzece Missisippi, i obudowaniu liniowych okrętów, ponieważ tego obojga przez traktat 1793 między Hiszpanią i Francją byli Amerykanie pozbawieni. Te negocjacye zostały niedawno przez zawarty traktat między Hiszpanią i Ameryką w Madrycie ułatwione; nowy ten traktat już jest wdrodze do ratyfikacyi kongresu.

Z Filadelfii d. 8. Grudnia.

Następująca mowa, otworzył prezydent Wasington dnia dzisiejszego sejsye kongresu.

Spot-obywatelo Senatu i izby Reprezentantów!

W żadnym czasie, jeżeli się sam nie-
ładzę, nie mieliśmy więcej przyczyny win-
szować sobie na wzajem szczęścia, iak w
teraźniejszym, i złożyć Naywyższemu
Dawcy uprzejme podziękowanie za tyle

nadzwyczajnych dobrodziejstw, któremi nas raczył obsypać.— Zakończenie długiej kosztownej i szkodliwej z Indyanami z północnej strony od Ohio wojny, zawisło dziś jedynie od woli Zjednoczonych Stanów, jeżeli zechcą przyjąć zawarty przez kommandanta naszej armii, z nieprzyjacielskimi pokoleniami traktat pokoju. Kreku i Cheroku Indianie, z pomiędzy których, tylko niektóre pokolenia od południowej strony, napastowały nasze granice, odnowili dawniej zawarte z nami traktaty, i przez powrócenie bratńców i pozbieranych dóbr i rzeczy naszych, utwierdzili swoją niewatpliwą skłonność do pokoju. Lubo znowu przez dobrowolnie popełnione niedawno od niektórych Georgianów, na południowej kupie Kreko-Indianów mordy, oddaliły cokolwiek w tamtych stronach widoki do zupełnego pokoju, i nasze granice na nowe niebezpieczeństwa, na nowy rozlew krwi wystawiły; z tym wszystkim są już przedsięwzięte jak najsukuteczniejsze środki, aby dalszemu złemu zapobiedz, i rozszerzenie nieprzyjacielskich kroków wstrzymać.— Z drugiej strony, zapewnia nas Cesarz Marokański, iż potwierdził zawarty nasz traktat z jego poprzednikiem, a zatem już i z tym mocarstwem mamy pokój zabezpieczony. Z Algierii odbieramy z największym ukontentowaniem od naszego Agenta zapewnienie, iż podane Deiwowi przedugodnie punkta, będą równie z pożytkiem dla nas przyjęte, i że uwolnimy z przykrego więzienia naszych spotobywateli. Podobne dochodzą nas wiadomości od naszego posła z Madrytu, względem rozpoczętych negocjacji z Dworem tamtejszym; i chociaż niemożemy zawczasu reczyć za ich pomyślność, ponieważ od pewnych okoliczności zawisły; spodziewamy się jednak z różnych przyczyn, iż będą dla Zjednoczonych Stanów pożyteczne, i zaagruentują dobrą harmonią z tym mocarstwem, na którego przyjaźni zawsze nam wiele zależy.— Zawarty z Wielką Brytanią traktat przyjaźni i handlu, jest już całej izbie wiadomy, który z odmianą niektórych punktów ratyfikowała. Stosownie do tej ratyfika-

cyi, zważywszy prawdziwe dobro Stanów przydałem moją sankcyę do tego traktatu, i skoro odbiorę potwierdzenie od Jego Brytańskiego Mci, nieomieszkam go przelożyć kongresowi.

Ten krótki rzut oka nad położeniem naszym względem obcych mocarstw i sąsiedzkich Indianów, z któremiśmy byli w nieprzyjaźni, wskazuje nam pocieszające widoki. Kiedy przez roztropność i umiarkowanie wszystkie zewnętrzne niesnaski, które naszej spokojności groziły, zostaną z honorem ułatwione, możemy sobie na ów czas śmiało podchlebiać, iż pomnożemy i utwierdziemy szczęście naszego kraju.

Rzućmy teraz okiem na wewnętrzne nasze interesa, a wszędzie znajdziemy równą przychylną ukontentowania i spokojności. Pod czas kiedy się niektóre Europejskie narody, wplątały w bezprzykładną, krwawą i niszczącą wojnę, do której nieszczęścia nie udało się przyłożyć wewnętrzne rozruchy i konwulsye; gdzie użyteczne sztuki dla ludzkiej społeczność w niwecz obroczone zostały, a niedostatek żywności dał się najszybciej uczuć, ba nawet nadzieia zakończenia uciskającego wszelki rodzaj przemysłu wojny, przyćmioną została, nasz szczęśliwy kraj używał powszechniej spokojności; a co nas najszybciej powinno cieszyć, żeśmy dla utrzymania jej niepoświęcili nigdzie żadnego naszego obowiązku. Sprawiedliwi względem siebie sanych nieżalamyśmy nikomu wiary. Nasze rolnictwo, handel i rzemiosła idą szybkim krokiem; ludność wzrasta się nadzwyczaj, pomnaża nasze siły i rzódła, i rokuie nam na przyszłość zupełne bezpieczeństwo. Ze wszystkich części naszego zprzymierzonego kraju, przychodzą dowody pomnażającej się siły; przy rządzie, który się na prawdziwych maxymach wolności gruntuje, przy ustawach łagodnych, sprawiedliwych i wszystkim dogodnych, ledwie kto czuje włożony na siebie podatek, a przecie jest wystarczającym na nasze potrzeby. Powiemże nadto, kiedy w najważniejszych okolicznościach, położę nasz

kraju po między najszcześliwszymi z teraźniejszych narodów.

Złożywszy najwyższemu Jestestwu uczucia naszej wdzięczności, przyłożmy wszelkiego starania z prawdziwej miłości oyczyzny, na utrzymanie i pomnożenie tych wszystkich szczęśliwości; to jest moim życzeniem i najpierwszem zawsze usiłowaniem.

Pomiędzy wielu spółobywateli przed miotami, nad któremi się wciągu teraźniejszych sefssy zatrudnić mać: urządzenie wojska naszego, powinno szczególnie waszą uwagę ściągnąć. Jeszczemy niepokoić wszelkich poroznień z obcemi mocarstwami, i wojna w Europie nie jest ukończoną; chociaż i odbierzemy niektóre miejsca nazad na zachodzie, to potrzeba ich zmocnić i opatrzyć w żywność. Wydział wojenny przyniesie wam stowuie do tego, stan teraźniejszych naszych sił wojennych, i dołożycie zapewne wszelkiego waszego starania, aby niedostatkom ile można zapobiedz, i ten ważny przedmiot do najwyższej doskonałości doprowadzić stopnia.

Oprocz tego niemożna przed wami zataić, iż użyte dotąd środki do zastąpienia Indianów, od mordów dzikich od zachodu mieszkańców, nie są dostateczne. I dopoty, poki morderstwa popełniane na Indyach, niebuda przez ukaranie morderców poskromione, nadaremnie będzie rząd usiłował powściągnąć krwawą zainstę Indianów; kobiety i dzieci buda offiarą ich zaciekłości, a nasz o mamiający obraz przyszłej spokojności i szczęścia, niebuda dzie tylko przemieniającą marą. Madrość kongresu powinna pomysleć nad sposobami, aby temu złemu iak najskuteczniej zaradzić; ia rozumiem, iż ucywilizowanie Indianów nie jest nawet niepodobnym, a na ów czas będziemy stę trwałem pokojem mogli cieszyć, i dodać przez to świetności naszemu narodowemu charakterowi.

Stan publicznych dochodów, i summ, które były po porzyczane i znowu nazad zapłacone, będzie wam od osobnego nato wydziału przelożony, i zaraz wam powie

o potrzebnych pieniądzech do przyszłorocznej służby. Dołożcie także staranności, iakby najsławniej i naysprędzej umorzyć narodowe długi, ponieważ zapłacenie takowych długów, nie tylko że nam honor uczyni, ale się nadto do dobra całego kraju przyłoży.

Będziecie także widzieli potrzebe budynku okielów, fortyfikacyi, wojskowych magazynów, arsenalow, otwarcie handlu z Indianami &c. A naysłowniej potrzeba abyście zachowali przyroztrzasaniu wszystkich tych przedmiotów, umiarkowanie, i wzajemne poważanie każdego zdania; od tego będzie zalezał pokoy, szczęśliwość i dobro całego kraju.

Z Bon d. 10. Stycznia.

Oto jest nowe roztawienie podczas tey zimy armii Francuzkiej Sambry i Mozy, wynoszącej 60,000 ludzi, pod jenerałami Jourdan, Marceau, Bonnet, Grenier, Bernadotte, Poncet, Championnet i Lefebvre. Trzy dywizye zostana się w Hunstryckim; dywizya Championneta, zajmie Koblenz i jego okolice; inna dywizya rozciągnie się od Koblenz aż tu do nas. Dywizya jenerala Bonnet, stanie w Kolonii i tey okolicach, a jenerala Grenier około Duren i Akwisgranu; reszta wojska będzie roztawiona z strony Neufs, Crevelt &c. Z tamtey strony Renu zostana się trzy dywizye.

Z Ehrenbreitsstein d. 10. Stycznia.

Jenerał Jourdan, popłynął ztąd 16 do Kolonii. Z Koblenz życzo no sobie bardzo jego odiazdu, ponieważ rozumiano, iż po jego odieździe zostanie poniekąd komunikacya z tamtym brzegiem przywróconą; ale dotąd niemasz żadney odmiany. Francuzi niepuszczają nikogo z prawego brzegu Renu na tę tu stronę, ani z tey tu na tamtę.

Pod Weifs robia znowu nowy most na Mozeli. Rekwizycye różnych rzeczy nieprzestaja wciąż wychodzić w kraju Trewirskim, a nadewszystko bydło zabierają.

G A Z E T Y K R A K O W S K I E Y

W P O N I E D Z I A Ł E K D N I A 8. L U T E G O 1796.

Z Paryża d. 15. Stycznia.

Wielkiego starania dokładają do polepszenia tutejszey policyi. Nowy minister policyi Merlin de Donay, napisał list do dyrektorów teatrów, w którym im zaleca, aby oddalili białe mundury z teatrów, ponieważ na widok ich royalisci głośno swoje ukontentowanie pokazują, a republikańskie teatry nie na to przeznaczone, aby ich namietnościom podchlebiały.

Wyrok, który kommissya militarna wydała w Kale, przeciwko emigrantom złapanym na rozbitym okręcie pod tamtejszemi brzegami jest w tym sposobie: Ponieważ spomniane osoby niebyły poymane, tylko się okręt z niemi rozbił, że nie na granicy, ani nie w nieprzyjacielskim kraju złapanemi byli, że niemasz dowodów, żeby się przedtym w nieprzyjacielskim wojsku, lub pomiędzy uzbroionemi emigrantami znajdowali, że nadto znajdowali się pod neutralną banderą, i z ich kapitulacyi pokazuie się jasno, iż się obowiązali nie służyć przeciwko Francyi, i do zachodnich Indyy przeznaczonemi byli. Zaczyn gdy kommissya militarna nieznayduie w teraźniejszych ustawach, żadney przepisanej w tym rodzaju kary, odsyła ich do miejscowego kryminalnego sądu. Jest to osobliwszy i po części sprzeczny wyrok, mowi tutejsze iedno pismo. Kommissya była przecię obowiązana wysłuchać oskar-

żonych, osądzić, i albo ich na śmierć skazać albo uwolnić. Kommissya deklaruie nadto iż oni niemieli żadnych nieprzyjacielskich zamiarow przeciwko Francyi. Wyrok, który sąd kryminalny przeciwko nim wyda, będzie zapewne inakszy.

Podług rezolucyi Dyrektoryatu 10 t. m. została znowu tutejsza giełda otwartą. Będzie teraz bywać w klasztorze Franciszkańskim na placu zwycięstwa. Nikt nie będzie do niej przypuszczonym; kto nieokaże iż zapłacił swoię część do przymuszonej pożyczki; od godziny 1 aż do 3 po południu będzie otwartą. Sprzedaż srebrnych i złotych sprzętów poydzie publicznie; cena ich będzie od pisarza giełdowego obwieszczoną, który tam będzie protokół trzymał, i codziennie dozorowi policyi raportował.

W departamencie Morbihan 6 do 7000 Szuanow przystawiło Angielskim okrętom znaydującym się pod tamtejszemi brzegami, kilka transportów zboża, które republikanom zabrali. Kilku żołnierzy republikańskich padło z tej okazyi na posterunkach ich mordów offiarą.

Przeszły depntowany konwencyi Salicetti, przybył tu znowu do Paryża. Także i exkonstytucyonista Desmeunier i generał Rochambeau przybyli z Ameryki.

Rozrzucono w tych dniach po Tuilery z następującemi wyrazami kartki; Bracia i

przyjaciele! Znowu są nowe zbrodnie i zamachy w robocie; daycie baczność na wszystko co się dzieie; poprzysiądźmy sobie iedność w każdym razie! Postaci Szuanów i podevrzanych ludzi pokazuia się znowu w wielkiej liczbie a Royaliści miewaia częste schadzki: umiemy lepiej korzystać z zwycięstw.

Louvet wydał wczoray z Sables d. 28 Grudnia pisany list w swoim dzienniku. Spieszę się z udzieleniem wiadomości o Wandzie; są one pomyślniejsze iak kiedy; zdaemi się iż wkrótce zobaczymy ten kray całkiem uspokoiony. List Fumouleau datowany z Poiré 2 Nivosa, donosi iż wiele mieszkańców gromady Poiré złożyło broń; iże chociaż ieszcze wiele mło dżierzy znajduje się przy Charecie, to iak tylko powroca ich rodzice przyrzekaia, że zaraz broń złożą. Czytałem list z Duplessis Beaufort że się poddał, i że przyprowadzi do poddania się S. Szczepana, Luci Beaufoult gromady, a oprócz tego że się stara i Savin o poddanie 15 parafii. Donoszą także, iż Charette zadał pozwolenia od jenerała Gratien, wolnego przeyscia ze swoim sztabem do Anglii.

Deputowany Camus, który teraz powrócił zwięzienia Austriackiego, był przedtym patronem duchownym i członkiem Akademii nauk; dawniey był iako jansenista znanym. Departament Loiry wybrał go na Deputowanego do zgromadzenia konstytucyynego, gdzie przez swoje kłótnie z Nekerem i Mirabeau zrobił się sławnym. Co się tyczy iego cery, iest na twarzy czerwonym, a zazwyczaj kiedy mowi, to się naybardziej czerwieni.

Co raz to bardziey pokazuia się ślady, mowia tutejsze pisma, iak Dyrektoryat dąży do terroryzmu.

Do oper taki teraz nacisk, iż naymniejsza receta uczyni 280,000 liwrow.

Odtad niebędzie w każdym departamencie, tylko iedna publiczna biblioteka, a w Paryżu będzie wielka narodowa biblioteka; dla kaźdey szkoły będzie osobna biblioteka.

Liczba woysk tutejszych znacznie się od kilku dni pomnożyła.

Dyrektoryat rozkazał, aby dla drogości soli, przedawano ią po mierney cenie z narodowych magazynow dla woyska. Reszta żywności, co dzień tu przecię tanieie.

Na Sefsyi Rady pięciuset dnia 11 proponował iedną członkę, aby Dyrektoryatowi zalecić, żeby kazał w całej Rzeczypospolitey święcić dzień 21. Stycznia, iako dzień śmierci krola. W tym dniu maia wszystkie członki obydwóch rad, wykonać przed swemi prezydentami przysięgę, iako nienawidzą godności krolewskiej, i iedynie Rzeczypospolitey pragną. Oddano tę propozycyą wyznaczoney na to komisji do roztrząśnienia, a na drugi dzień zaraz ią dekretoowano. Przedwczorem została już i od Rady starszych przyiętą. Na tey samey sefsyi dekretowała Rada pięciuset, aby przeciwko tym, którzy wprzeznaczonym czasie nie złożą swojej części do przymuszoney pożyczki, iak nayostrzej postąpić, i zaraz ich sprzety i rzeczy kazać poprzedać. Wyznaczono komisję, aby przyniosła projekt, iakim sposobem ułożyć pieczęć Rzeczypospolitey.

Na Sefsyi 12. doniósł prezydent Radzie pięciuset, iż reprezentant Drouet zasiędzie swoje miejsce w Radzie, a Semonville, Maret, i przeszły minister woieny Beurnonville i reszta uwolnionych osób przed krata stanie. Zapytał się Rady, czy ostatnie osoby niebędą przypuszczone do honoru sefsyi. Zezwolono. Po tey rezolucyi weszli zaraz wszyscy z Drouetem do sali; z zalecenia prezydenta Treilhard, panowało naywiększe milczenie. Prezydent miał do nich przemowę, w ktorey im wińszował powrotu, i zachęcał ich do łączenia się z prawdziwemi republikanami do wytępienia nieprzyaciół wolności. Po skończoney przemowie wszedł Camus na mównicę, zdał imieniem swoich spółtowarzyszow nieszczęścia obszerny rapport, względem wysłanych w roku 1793 do Dumouriera kommissarzów, względem ich

uwięzienia, i losu jakiego w więzieniu doświadcza. Kiedym wyrzucił pod ów czas, mówi Dumourierowi, jego ambitne zamiary, rzekł mi, iż to wielka potwarz przeciwko niemu, iakoby się chciał wynieść na Cezara. Dobrze W.Pan zrobisz, odpowiedziałem mu, bobyś wemnie znalazł Brutusa. Daley przywodzi w swoim raporcie, iako Dumourier tentował na swoją stronę przeciągnąć Beurnonville, iż kommissarze mieli zamiar uczynić Valence jeneralnym kommandantem armii północnej, iż kommissarz Lacroix radził Dumouriera aresztować, ale że on uprzedził kommissarzy &c. Nakoniec namieniwszy o jenerale Miączyńskim, kamerdynerze Baptyst Dumouriera i innych osobach, które podczas ich aresztowania swoje role grali, przystąpił do opowiadania, co on i jego spółtowarzysze ucierpieli. Jeden od drugiego był oddzielony, niemieli najmniejszej komunikacyi z sobą; dopiero 16 Kwietnia otrzymali pozwolenie widzenia się z sobą. Na samym końcu opisał wszystkie postęпки Dumouriera. — Po przeczytaniu tego raportu, kazała go Rada drukować, i na wszystkie języki przełożyć. Podobne Rapporta będą i od innych deputowanych zdane. Beurnonville, Seimonville i inni odebrali od prezydenta pocałowanie braterskie.

Na sefsyi 13 zdał deputowany Drouet swoy rapport. Dnia 14 Września 1793, mowi, byłem z deputowanemi Bar i Jsore iako kommissarz do armii północnej wyśłany. Quesnoy, było właśnie w ręce nieprzyjaciela się dostało. Zrobiliśmy radę wojskową. Dnia 1. Października odważyłem się we 100 walecznych żołnierzy, przerznąć się przez linie nieprzyjacielskie, i poyść do Paryża o posiłki, apotym przymusić Austryaków do odstąpienia blokady od Maubeuge. Wyszliśmy w nocy, na trafiliśmy na nieprzyjacielskie stanowisko, spędziliśmy go; ale nakoniec zostaliśmy większą siłą przymuszenni cofnąć się do Mous. Tu idąc wpadliśmy husarom w ręce; obłożeni razami szabeli i z armat zaczęto do nas dawać ognia, iia upadłem napół umarły na

ziemię. Pruski officyer przyszedł niedługo domnie: kto iestes pyta mnie się. Francuzki officyer odpowiedziałem. Kazał mnie do namiotu zanieść i opatrzyć moje rany. Potym zostałem do głównej Austriackiej kwatery zaprowadzonym. Pytano mnie się na nowo kto iestem. Reprezentant Francuzki odpowiedziałem. Na to słowo zaczęto mnie z uszanowaniem traktować. Ale skoro się dowiedziano, iż sie Drouet nazywam, iż iestem ten sam, którym Ludwika XVI zatrzymał, obłożono mnie kajdanami, pozbawiono wszystkiego, i iak tylko naygorzezy obchodzono się zemną. To muszę wyznać na pochwałę Niemców, iż niewszędzie doznałem takiey zniewagi; niektórzy aż łzy wylewali nademną, i to było balsamem na moje rany. Zostałem zaprowadzony do Bruxelli, potym do Luxemburgu; tam leżałem 4 miesiące na gołej słomie; niepozwolono mi się ani golić, ani pazurów ostrzydz. Jak się Francuzi zbliżyli ku Luxemburgowi, zaprowadzono mnie do Spielbergu &c. — Po zakończeniu rozkazała Rada pięciuset ten raport drukować, na wszystkie języki przełożyć, i do armii po rozsyłać. Drouet odebrał od prezydenta pocałowanie braterskie.

Z Bruxelli d. 14. Stycznia.

Na d. 9. t. m. ustanowiona tu kommissya militarna skazała na śmierć 10. Soańskich rozbóyników, którzy przed 3-4 tygodniami byli złapani; tego samego dnia kiedy wyrok stanął, byli rozstrzelani.

Rozruchy w Gemappe, Gofsellie i po innych wsiach, są szczęśliwie uspokojone; przeszło 30 buntowników złapano; a reszta uciekła po między krzaki. Z przyczyny tych rozruchów zaaresztowano całą municypalność Gemapską, i bardzo wiele innych osób, które tu na d. 10. przyprowadzono, aby od kommissyi militarney sądzone były. Wiele opactw w kraiu Wallonów, przyczyniło się do tych rozruchow; niektórzy Książa sami nawet na gwałt dzwoniłi.

Z Konstantynopola dnia 10 Grudnia.

Uzbroiania na morzu i na lądzie idą tu z wielkiem pospiechem. Do wszystkich rządów nad brzeżnych krajów, rozestano kufyerów, aby iak najwięcej maytków dostawili. Cwiczonych na Europeyski sposób Tureckich woysk, podają iuż tu liczbę na 40,000 ludzi; a i reszta woyska ma byđ tym samym sposobem cwiczoną. Wielki Sułtan przyiął na ten koniec prześle 200 doświadczonych Francuzkich officyerow. Niezgoda pomiędzy Janczarami i Spahisami, została porównaniem dla obydwóch iednakiego żołdu zagodzoną; Janczarowie mieli dotąd większy żołd. — Z Nowym Sophi Persyi, idą negocyacye wciąż i rozumia, iż przydzie do zupełnego znim pokoju.

Z Spiru dnia 12 Stycznia.

Przedwczorem przybył tu Francuzki officyer z zawiązanemi oczyma do jenerała Otto, i przeszło godzinę bawił u niego. Koń iego został przez husara z trębaczem do Francuzkich forpocztów odprowadzonym, a on sam w powozie jeneralskim z odwiązanemi oczyma, i z wyższej rangi officyerem nazad odesłanym. Z tego przyjacielskiego zobustron obeyscia się, domyślaia się iż musiał dobre wiadomości przywieść, i że iuż negocyacye pokoju muszą byđ rozpoczęte.

Z Sztokolmu dnia 15 Stycznia.

Paż Jennings, który ieżdził z marszałkiem nadwornym baronem Schwerin podczas iego poselstwa do Petersburga, został sztabsadjudantem przy boku Regenta.

Słychać iż Francuzki poseł P. le Hoc i Rosyyski legacyi konsyliarz baron Budberg, mieli iuż kilka konferencyi z sobą.

Od wyższego Renu dnia 19 Stycznia.

Przed kilką dniami przeciechał przez Francuzkie pikiety około Rasztadt iakiś człowiek, który bardzo wiele złota i bogatych rzeczy miał przy sobie. Udał się zaraz do Rasztadt do jenerała Jordis, który mu od stojącego tam regimentu Alton of-

ficyera przydał. Pojechał z tym officyrem do Xcia Kondusza; zastał go w Bühl, i bardzo grzecznie od niego był przyjętym. Musiał z Xciem wziębie spać; ale się za dniem Francuzowi z pod iego komendy niechciał dać widzieć; kiedy który wszedł do izby, to sobie twarz zakrył. Ztąd pojechał do jenerała Wurmsera do Mannheim, który na przeciw ko niego jenerała wystął, a z tamtad do Wiednia — Jenerał Szwedzki hrabia Fersen, pojechał z Frankfortu do Wiednia, Cesański zawiadniający interesami P. Kornrumpf do Kassel, Cesański Feldmarszałek Werneck do Franken, a baron Montmorency do Londynu.

Niewiemy jeszcze czy iuż obiecana dokładkę wgotowych pieniądzech odbieraia Francuzkie armie. Jenerał Pichegru jest nadewszystko od swoiey armii kochanym, a w armii Jourdana naybardziej lubią jenerała Marceau, który iako młody jowialista bardzo się grzecznie z żołnierzami obchodzi.

Z Strasburga dnia 12 Stycznia.

Jenerał Pichegru wyjechał 7. t. m. z Jilkirch do Herxheim. Kuryer, który woził propozycyą zawieszenia broni do Paryża, powrocił iuż, i przywiozł wiadomość, iż Dyrektoryat rezwoił na nie; ale iak długo będzie trwało? jeszcze nie wiadomo. — Podług nadeszłych rapportow od armii, przybyły do niej znaczne posiłki; rachuią iż w przeciagu dni 15 wyszło 15,000 chorzych z szpitalow, i poszły do swoich korpusow. Każda dywizya została w krótkim czasie 2400 ludzi powiększoną.

Niedawno wszczął się rozruch w Ribauviller; mieszkający oparli się aresztowaniu nieprzysięgłych wieży; siła wojenna, która wynosiła 500. ludzi dała do nich ognia; ieden bogaty obywatel został zabitym i iedna kobieta śmiertelnie ranioną. Mieszczanie tuteysi nienawidzą za to woluntaryuszów. — Podobna wyprawa zrobiono we wsi Hausen o milę od Colmar; xiada nieprzysięgły został aresztowanym i powiązany zaprowadzony do Colmar.